

การพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง
สำหรับชาวต่างชาติ

The Development of Thai Language Lessons for Conversation
in Real Situations for Foreigners

(Received: March 15, 2019; Revised: March 18, 2019; Accepted: April 23, 2019)

วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง¹

Watcharapat Techawattanasiridamrong

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ และระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและการใช้ภาษาในข้อคำถาม 2) แบบตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและการใช้ภาษาในข้อคำถาม และ 3) แบบประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผลการวิจัยพบว่า ได้แบบเรียนแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง จำนวน 3 เล่ม ส่วนผลการหาประสิทธิภาพของแบบเรียน โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 แสดงว่าสามารถนำแบบเรียนไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การพัฒนา, แบบเรียนสนทนาภาษาไทย, สถานการณ์จริง, ชาวต่างชาติ

Abstract

The objectives of this research to develop and find the effectiveness of Thai language conversation classes for communication in real situations for foreigners. The samples used in the research were 15 people including Thai language teachers who taught

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (Faculty of Liberal Arts Phayao University)

e-mail: anan_xisu@163.com

foreign students and Expert. The research methodology was divided into 2 steps: Step 1: Study and Analysis and Step 2 Design and Development. There were 3 lessons used in the research 1) Form for verifying the appropriateness of content and language usage in question 2) Form for checking the consistency of content and language usage in question and 3) Evaluation form of Thai language conversation for communication in real situations. Statistics used in data analysis were mean and standard. Research results can be summarized as follows: The result of Thai language conversation lessons for communication in real situations for foreigners' development and efficiency demonstrates that the results of the study can be divided into 3 levels: basic level, intermediate and advanced. There are 3 books, while the overall efficiency of the study is at the highest level with an average of 4.86 and a standard deviation of 0.08. for the standard deviation which indicates that the learning process is appropriate and applicable to real practice.

Keywords: Development, Thai Language Lessons, Real Situations, Foreigners

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่มีความสนใจจากผู้เรียนชาวต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มสนใจเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จึงเกิดขึ้นและมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ โดยจะเห็นได้จากการเปิดรับนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนหลายแห่งในประเทศไทย รวมทั้งสถาบันการศึกษาในต่างประเทศหลายแห่งก็เปิดสอนภาษาไทยด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยได้เปิดสอนหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมานาน แต่ยังมีหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวกับศาสตร์สาขานี้มีน้อย ทำให้ผู้เรียนในสาขาดังกล่าวมีหนังสือหรือตำรา ที่จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงน้อย ส่วนมากจะเป็นหนังสือเกี่ยวกับการสอนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ชาวต่างประเทศเรียนรู้คำศัพท์ รูปประโยค และบทสนทนา รวมถึงตัวอักษรไทยในบริบทต่าง ๆ (รุ่งฤดี แผลงศรี, 2561, น. 3)

ดังนั้นภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศจึงเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมในการจัดการเรียนการสอน และมีแนวโน้มที่ผู้เรียนชาวต่างชาติให้ความสนใจมากยิ่งขึ้น มีการเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมไปถึงสถาบันสอนภาษาของเอกชน (ศรีวิไล พลมณี, 2545, น. 42) กล่าวว่า จากการสำรวจของกระทรวงการต่างประเทศ มีสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทย หรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมของประเทศไทย เช่น หลักสูตรเอเชียศึกษาหรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา รวมประมาณ 114 สถาบัน ใน

ทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย เชื่อว่าจำนวนสถาบันที่เปิดสอนภาษาไทยจะเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ยังไม่รวมศูนย์สอนภาษา และโรงเรียนสอนภาษาที่จัดสอนในเชิงธุรกิจ ซึ่งนับว่ามีการเติบโตพอสมควร การติดต่อของประชากรในโลกยุคไร้พรมแดนซึ่งเป็นผลของการพัฒนาทางด้านการคมนาคม การค้า เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมไปถึงความต้องการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความร่วมมือในด้านศิลปวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ส่งผลให้การสื่อสารมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ประชากรโลกไม่ว่าอยู่ ณ ที่ใดก็ตามสามารถเข้าถึงข่าวสารเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เรื่องราวทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต การดำรงชีวิต ความรู้สึกนึกคิดจึงเป็นความรู้ที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ปัญหาที่สำคัญในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศประการหนึ่งคือการเรียนการสอนเรื่องการสนทนาตามสถานการณ์จริงที่ยังไม่แพร่หลาย เนื่องจากขาดแคลนสื่อการสอนและแบบเรียนสนทนาในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ นอกจากนี้แบบเรียนภาษาไทยที่สร้างขึ้นสำหรับชาวต่างชาติโดยเฉพาะซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่สามารถอธิบายลักษณะของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทย และแนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทยโดยใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการอธิบายเนื้อหาั้นปรากฏอยู่น้อยมาก ทั้งที่แบบเรียนเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอน เพราะแบบเรียนเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาสำหรับผู้สอน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศต้องรวบรวมเนื้อหาจากหนังสือหรือเอกสารหลายเล่มแล้วมาปรับรูปแบบและเนื้อหาหรือเลือกเฉพาะบทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนชาวต่างชาติมาใช้เป็นแบบเรียน ซึ่งบางบทเรียนอาจมีเนื้อหาที่ยากเกินความสามารถของผู้เรียน และไม่สอดคล้องกับบริบทการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติที่ผู้วิจัยประสบอยู่ในขณะนี้ คือผู้เรียนชาวต่างชาติที่ยังไม่มีพื้นฐานทางภาษาไทยเลยในระดับต่าง ๆ ควรได้รับการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการสนทนาในสถานการณ์จริงตามบริบทวิถีชีวิตของคนไทย ควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ และควรมีแบบเรียนที่มีมาตรฐานที่สามารถอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริงและวิถีชีวิตของคนไทยที่สอดคล้องกับคำศัพท์ที่จำเป็นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติดังที่ (สมพงศ์ วิทาศักดิ์พันธุ์, 2548, น. 136) กล่าวว่า ชาวต่างชาติเมื่อเรียนผ่านระดับต้นแล้วส่วนใหญ่มีความสนใจเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยอย่างจริงจัง แต่ในปัจจุบันแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสนทนาในสถานการณ์จริงและวิถีชีวิตของคนไทย ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ซึ่งทำให้ผู้สอนเสียเวลาในการเตรียมเนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ผู้เรียน

ชาวต่างชาติที่สนใจศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของคนไทยต้องศึกษาด้วยตนเองจากบทความหรือเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหาอาจมีความคลาดเคลื่อนและทำให้ผู้สนใจศึกษาเสียเวลาในการค้นหาข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า แบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสนทนาตามสถานการณ์จริงที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันยังมีจำนวนน้อย ทั้งที่เป็นสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เพื่อให้ชาวต่างชาติเข้าใจถึงที่มาของบริบทในชีวิตประจำวันของคนไทยในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

จากสภาพปัญหาที่ปรากฏดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการสอนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ และเกิดความสนใจที่จะสร้างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ที่ยังไม่มีพื้นฐานและมีพื้นฐานทางด้านภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติมีความสามารถทางภาษาไทยในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแบบเรียนการสอนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ที่เน้นด้านการดำรงชีวิตและวิถีชีวิตตามสถานการณ์จริง เพื่อใช้ในการอธิบายความรู้ด้านวิถีชีวิตของคนไทยที่ปรากฏในภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ ผู้ที่สนใจที่จะศึกษาภาษาไทยอีกทั้งสามารถใช้เป็นสื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศและเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

ข้อตกลงเบื้องต้น

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงมนุษยศาสตร์ (Human Subject Resealed) ที่มีความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านการศึกษา (Education) โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และใช้กระบวนการพัฒนาตามแบบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมีกระบวนการศึกษาที่เน้นไปที่การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร (Content Analysis) แล้วนำมาสังเคราะห์ผลเพื่อพัฒนานวัตกรรม แล้วหาประสิทธิภาพนวัตกรรมโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาต่อไป ทั้งนี้โดยมีข้อตกลงว่า ผลสรุปจากข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ และจะนำมาเป็นบรรทัดฐานอันถือเป็นที่สุดในการพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรมที่จะเกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ โดยจัดทำเป็นแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับ

ชาวต่างชาติฉบับสมบูรณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ เล่มที่ 1 ระดับต้น (Beginning Level) มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บทสนทนาตามสถานการณ์ จำนวน 10 บทเรียน ได้แก่ ยินดีที่ได้รู้จัก ยินดีที่ได้พบกัน พบกันใหม่ แนะนำเพื่อนใหม่ พบกันอีกครั้ง สมาชิกในครอบครัว สอบถามอาชีพ ถามเกี่ยวกับวัน ถามเกี่ยวกับเดือน และถามเกี่ยวกับเวลา 2) คำศัพท์ใหม่ในบทสนทนา 3) โครงสร้างประโยค 4) คำศัพท์เพิ่มเติม และ 5) แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน เล่มที่ 2 ระดับกลาง (Intermediate Level) มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บทสนทนาตามสถานการณ์ จำนวน 10 บทเรียน ได้แก่ ฤดูของไทย ภูมิอากาศ ความชื้นชอบฤดูและอากาศ สอบถามเส้นทางรถเมล์ สอบถามสถานที่ สอบถามที่ตั้ง ชีวิตในมหาวิทยาลัย โทรศัพท์ คุยกับเพื่อน และการซื้อของ 2) คำศัพท์ใหม่ในบทสนทนา 3) โครงสร้างประโยค 4) คำศัพท์เพิ่มเติม และ 5) แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และ เล่มที่ 3 ระดับสูง (Advanced Level) มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บทสนทนาตามสถานการณ์ จำนวน 10 บทเรียน ได้แก่ เที่ยวเมืองไทย อาหารไทย อาหารของคนไทย การกินอาหารของคนไทย ไปธนาคาร ส่งจดหมาย ไปโปรยชัย ไปพบหมอ สอบถามอาการ และคำแนะนำอาการป่วย 2) คำศัพท์ใหม่ในบทสนทนา 3) โครงสร้างประโยค 4) คำศัพท์เพิ่มเติม และ 5) แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน โดยใช้สัญลักษณ์กำกับเสียงคำไทยที่ใช้ในบทสนทนา ใช้สัทอักษรสากล (International Phonetic Alphabet หรือ IPA)

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มเป้าหมาย (Hypothetical Population) ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกโดยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ท่าน โดยการคำนวณจากสูตรของทาร์ยามาเน่ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2551, น. 2)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ความคาดหวังและต้องการให้เกิดขึ้นในแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง ของอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ มีลักษณะเป็นข้อคำถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติ และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการให้เกิดขึ้นในแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียน จำนวน 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและการใช้ภาษาในข้อคำถาม มีลักษณะของแบบตรวจสอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบตรวจสอบเท่ากับ 0.99 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

ชุดที่ 2 แบบตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและการใช้ภาษาในข้อคำถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating scale) ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบตรวจสอบเท่ากับ 0.96 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

ชุดที่ 3 แบบประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. ตัวแปรในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

แบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

4.1 การศึกษาและวิเคราะห์ (Study and Analysis) ข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2560

4.2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development) โครงร่างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 3 เล่ม ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ.2560

4.3 การประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 3 เล่ม ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2560

5. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

การพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ในครั้งนี้สังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างประเทศ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลเนื้อหา เพื่อออกแบบและสร้างโครงร่างบทสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

วิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีแนวทางในการพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ (Study and Analysis) และระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development) รายละเอียดมีดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ (Study and Analysis)

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ ซึ่งทำหน้าที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังให้เกิดขึ้นในแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development)

เป็นการออกแบบและพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาแบบเรียนให้สอดคล้องกับผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การยกร่างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 3 เล่ม ส่วนที่ 2 การหาประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ และส่วนที่ 3 การปรับปรุงร่างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ

ผลการพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากบทสัมภาษณ์ความคาดหวังและต้องการให้เกิดขึ้นในแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง ของอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ และข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังที่อยากให้เกิดขึ้นในแบบเรียน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ 1) ลักษณะสำคัญของแบบเรียนจะต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้ 1.1) ด้านหลักสูตร แบบเรียนต้องมีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับ ในแต่ละภาคการเรียนหรือในแต่ละปี เนื้อหาสาระดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในหลักสูตร และมีลักษณะที่น่าเชื่อถือได้ นอกจากนี้แบบเรียนจะต้องมีเนื้อหาสาระเป็นจำนวนมากน้อยเหมาะสมกับชั่วโมงเรียนที่กำหนดด้วย 1.2) ด้านเนื้อหาวิชา แบบเรียนจะต้องนำเสนอเนื้อหาสาระที่ถูกต้องตามหลักวิชาในสาขานั้น ๆ เนื้อหาที่มีความทันสมัยมีปริมาณมากน้อยพอเหมาะสมแก่การที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความสามารถตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร 1.3) การเสนอเนื้อหา แบบเรียนจะต้องเสนอเนื้อหาสาระโดยแบ่งเป็นหน่วย เป็นตอนหรือเป็นบทอย่างเหมาะสม การเรียงลำดับเนื้อหาสาระจะต้องมีความเหมาะสมตามหลักวิชาและธรรมชาติของการเรียนรู้ นอกจากนี้ในการเสนอเนื้อหาแต่ละเรื่องจะต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างหัวข้อเรื่องและเนื้อหาด้วย 1.4) ด้านการส่งเสริมความเข้าใจ เนื้อหาสาระที่เสนอในแบบเรียนจำเป็นที่จะต้องชัดเจนและง่ายต่อการที่ผู้เรียนจะทำความเข้าใจและสามารถเข้าใจได้โดยไม่ยากเกินไป และ 1.5) ด้านส่งเสริมการเรียนรู้แบบเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ โดยชี้แนะผู้เรียนให้ทำความเข้าใจขณะอ่าน และช่วยชี้แนะครูผู้สอนซึ่งเป็นสื่อกลางระหว่างผู้จัดทำแบบเรียนและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ข้อเสนอแนะในการสร้างหรือพัฒนาแบบเรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้ 2.1) ควรสำรวจความสนใจของผู้เรียนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเขียน หากผู้เขียนมีข้อมูลความสนใจของผู้เรียนก่อน จะทำให้วางแผนสร้างแบบเรียนได้ดียิ่งขึ้น 2.2) ควรตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาด้วยความรอบคอบ และตรวจสอบให้รอบด้านเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด 2.3) ควรมีการนำเสนอที่น่าสนใจ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละประเภทในปัจจุบันมีการนำเสนอเนื้อหาที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยเสริมในแบบเรียน เช่น การใช้คิวอาร์โค้ดเพื่อให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลที่เป็นภาพเคลื่อนไหวหรือความรู้เสริมอื่น ๆ เพิ่มเติม หรือนำเสนอในรูปแบบของแบบเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 2.4) ควรมีการนำต้นฉบับของแบบเรียนไปตรวจสอบคุณภาพ เช่น ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา หรือการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง และ 2.5) ควรส่งเสริมให้ผู้ที่มีสนใจการจัดทำหนังสือเรียนหรือแบบเรียนได้มีโอกาสศึกษาความรู้เกี่ยวกับการทำหนังสือหรือแบบเรียนผ่านการอบรม สัมมนา หรือการส่งเสริมกิจกรรมฝึกปฏิบัติเพื่อจัดทำหนังสือหรือแบบเรียนนั้นโดยเฉพาะ จะได้ส่งเสริมให้มีผู้สร้างแบบเรียนหรือหนังสือเพิ่มมากขึ้น ส่วนความต้องการให้เกิดขึ้นในแบบเรียนสนทนา

ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง พบว่า 1) อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติให้ความเห็นว่ารูปแบบเรียนต้องมีลักษณะที่น่าสนใจ ทั้งการออกแบบปก ขนาดของเล่ม และขนาดของตัวอักษร ควรมีเหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน 2) การเข้าปกและเล่มควรมีความแข็งแรงทนทาน 3) กระดาษที่ใช้มีคุณภาพและเหมาะสมมีส่วนประกอบครบถ้วนตามประเภทของแบบเรียน 4) การพิมพ์ควรมีความถูกต้อง การจัดหน้าและภาพประกอบต้องสะท้อนความคิดสร้างสรรค์ที่จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาหรือเรื่องดีขึ้นและน่าสนใจ 5) มีสีสันสวยงามเหมาะสมกับเรื่อง 6) ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วย 7) ขนาดและปริมาณของรูปภาพประกอบนั้นต้องมีความสอดคล้องกับบทเรียนให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง แบบเรียนที่สร้างขึ้นต้องเรียนแล้วทำให้เกิดอารมณ์ร่วมกับเนื้อหาที่น่าสนใจ และ 8) การจัดวางภาพประกอบนั้นต้องสัมพันธ์กับตัวอักษรและข้อความไม่มากหรือน้อยจนเกินไป

ส่วนที่ 2 การหาประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริงสำหรับชาวต่างชาติ

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริงสำหรับชาวต่างชาติ โดยภาพรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D	
1. ความถูกต้องของแบบเรียน	4.85	0.10	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของแบบเรียน	4.87	0.10	มากที่สุด
3. ความเป็นไปได้ของแบบเรียน	4.87	0.21	มากที่สุด
4. ความเป็นประโยชน์ของแบบเรียน	4.84	0.18	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.86	0.08	มากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ จำนวน 3 เล่ม พบว่า โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีจำนวน 2 ข้อ คือ ด้านความเหมาะสมของแบบเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 และด้านความเป็นไปได้ของแบบเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21

ตาราง 2 ผลการหาประสิทธิภาพด้านความถูกต้องของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ (ของผู้เชี่ยวชาญ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D	
1. เนื้อหาของแบบเรียนมีความถูกต้องครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหาสาระที่แสดงในบทเรียนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
3. เนื้อหาในแต่ละบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและ ประสบการณ์พื้นฐานของผู้เรียน	4.88	0.35	มากที่สุด
4. ปริมาณเนื้อหาในแต่ละบทเรียนพอเหมาะกับระยะเวลาในการ เรียนการสอน	4.50	0.53	มากที่สุด
5. การเรียงลำดับบทเรียนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหา ยาก	4.88	0.35	มากที่สุด
6. การเรียบเรียงเนื้อหาบทสนทนามีความถูกต้อง	4.88	0.35	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.85	0.10	มากที่สุด

จากตาราง 2 ผลการประเมินประสิทธิภาพด้านความถูกต้องของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีจำนวน 2 ข้อ คือ เนื้อหาของแบบเรียนมีความถูกต้องครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และเนื้อหาสาระที่แสดงในบทเรียนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

ตาราง 3 ผลการหาประสิทธิภาพด้านความเหมาะสมของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ (ของผู้เชี่ยวชาญ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D	
1. ขนาดตัวหนังสือในแบบเรียนมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.75	0.46	มากที่สุด
2. ส่วนวนภาษาที่ใช้ในแบบเรียนมีความถูกต้องตรงตามหลักการใช้ ภาษาที่ดี	4.63	0.51	มากที่สุด
3. แบบเรียนมีคำอธิบายศัพท์ให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
5. แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.87	0.10	มากที่สุด

จากตาราง 3 ผลการประเมินประสิทธิภาพด้านความเหมาะสมของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีจำนวน 3 ข้อ คือ แบบเรียนมีคำอธิบายศัพท์ให้เข้าใจได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

ตาราง 4 ผลการหาประสิทธิภาพด้านความเป็นไปได้ของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ (ของผู้เชี่ยวชาญ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D	
1. แบบเรียนนี้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.75	0.46	มากที่สุด
2. แบบเรียนนี้สามารถยอมรับได้	5.00	0.00	มากที่สุด
3. แบบเรียนนี้มีความเป็นไปได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำแบบเรียนนี้ไปใช้เป็นแบบอย่าง	4.88	0.35	มากที่สุด
4. แบบเรียนนี้เป็นไปได้ที่จะนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.88	0.35	มากที่สุด
5. แบบเรียนนี้มีความเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.88	0.35	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.87	0.21	มากที่สุด

จากตาราง 4 ผลการประเมินประสิทธิภาพด้านความเป็นไปได้ของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แบบเรียนนี้สามารถยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

ตาราง 5 ผลการหาประสิทธิภาพด้านความเป็นประโยชน์ของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ (ของผู้เชี่ยวชาญ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D	
1. การดำเนินงานตามแบบเรียนนี้มีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.88	0.35	มากที่สุด

2. การนำแบบเรียนนี้ไปใช้ในสถานศึกษาซึ่งจะให้ผู้สอนมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน	4.75	0.46	มากที่สุด
3. การดำเนินการตามแบบเรียนนี้มีความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการตามแบบเรียนในแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.88	0.35	มากที่สุด
4. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามแบบเรียนนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริงสำหรับชาวต่างชาติ	4.88	0.35	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.84	0.18	มากที่สุด

จากตาราง 5 ผลการประเมินประสิทธิภาพด้านความเป็นประโยชน์ของแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีจำนวน 3 ข้อ คือ การดำเนินงานตามแบบเรียนนี้มีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 การดำเนินการตามแบบเรียนนี้มีความชัดเจนและผลที่ได้จากการดำเนินการตามแบบเรียนในแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.35 และข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามแบบเรียนนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผู้วิจัยนำข้อสรุปผลการวิจัยมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ทำให้ได้แบบเรียนที่สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน จำนวน 3 เล่ม แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ **เล่มที่ 1 ระดับต้น (Beginning Level)** มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บทสนทนาตามสถานการณ์ จำนวน 10 บทเรียน ได้แก่ ยินดีที่ได้รู้จัก ยินดีที่ได้พบกัน พบกันใหม่ แนะนำเพื่อนใหม่ พบกันอีกครั้ง สมาชิกในครอบครัว สอบถามอาชีพ ถามเกี่ยวกับวัน ถามเกี่ยวกับเดือน และถามเกี่ยวกับเวลา 2) คำศัพท์ใหม่ในบทสนทนา 3) โครงสร้างประโยค 4) คำศัพท์เพิ่มเติม และ 5) แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน **เล่มที่ 2 ระดับกลาง (Intermediate Level)** มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บทสนทนาตามสถานการณ์ จำนวน 10 บทเรียน ได้แก่ ฤดูของไทย ภูมิอากาศ ความชื้นชอบฤดูและอากาศ สอบถามเส้นทางรถเมล์ สอบถามสถานที่ สอบถามที่ตั้ง ชีวิตในมหาวิทยาลัย โทรศัพท์ คุยกับเพื่อน และ

การซื้อของ 2) คำศัพท์ใหม่ในบทสนทนา 3) โครงสร้างประโยค 4) คำศัพท์เพิ่มเติม และ 5) แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และ **เล่มที่ 3 ระดับสูง (Advanced Level)** มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บทสนทนาตามสถานการณ์ จำนวน 10 บทเรียน ได้แก่ เที่ยวเมืองไทย อาหารไทย อาหารของคนไทย การกินอาหารของคนไทย ไปธนาคาร ส่งจดหมาย ไปไปรษณีย์ ไปพบหมอ สอบถามอาการ และคำแนะนำอาการป่วย 2) คำศัพท์ใหม่ในบทสนทนา 3) โครงสร้างประโยค 4) คำศัพท์เพิ่มเติม และ 5) แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของแบบเรียนจึงดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการในการพัฒนาแบบเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ (Study and Analysis) และระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development) ซึ่งผลจากการดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบเรียนในแต่ละขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ปรึกษาหารือและขอคำแนะนำจากประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญโดยตลอด นอกจากนั้นยังได้ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแบบเรียนและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของแบบเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขให้แบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นดังที่ (สุกัญญา ศุภพลกิจ, 2551, น. 38) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษา สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ได้หนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษา สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 15 บท โดยแบ่งเป็นฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่ละบทประกอบด้วยคำอธิบายพร้อมตัวอย่างวลีและประโยค และแบบฝึกหัดท้ายบท ผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมีความเห็นว่าหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีตรงตามความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2549, น. 137) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างประเทศที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง และศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรโดยดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การจัดทำโครงร่างหลักสูตรการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร และระยะที่ 2 การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ได้หลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับชาวต่างประเทศ ที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีคุณภาพโดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์หลักสูตรกำหนดไว้คือร้อยละ 60

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้พัฒนาโครงร่างแบบเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและส่วนประกอบของแบบเรียน หลังจากการตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำกลับมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง เมื่อปรับปรุงเสร็จแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรการสอนร่วมกันประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนอีกครั้ง พบว่า แบบเรียนอยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับมากที่สุด ดังนี้ 1) หน้าปกมีคุณภาพดี

กล่าวคือมีชื่อแบบเรียนตรงกับเนื้อหาภายในเล่มพร้อมออกแบบหน้าปกของแบบเรียนเป็นภาพที่เกี่ยวข้อง
เอกลักษณ์ของประเทศไทย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าชื่อหน้าปกของแบบเรียนที่ชัดเจนเพื่อจะสื่อให้ผู้เรียน
เข้าใจถึงเนื้อหาที่อยู่ภายในบทเรียน 2) กระดาษที่ใช้ในการจัดพิมพ์แบบเรียนมีคุณภาพดี กล่าวคือใน
แบบเรียนจะใช้กระดาษคุณภาพดีมีความหนา ช่วยให้ตัวแบบเรียนและภาพประกอบชัดเจนขึ้น 3) รูปเล่ม
ของแบบเรียนมีคุณภาพดี กล่าวคือแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับ
ชาวต่างชาติ มีขนาด A4 หรือขนาด 21 x 29.5 เซนติเมตร ตามรูปเล่มมาตรฐานทั่วไป เป็นแบบเรียน
แนวตั้งที่ผู้เรียนสามารถหยิบจับและเปิดอ่านได้สะดวกผู้วิจัยได้แยกแบบเรียนออกเป็น 3 เล่ม ได้แก่ เล่มที่
1 ระดับต้น (Beginning Level) เล่มที่ 2 ระดับกลาง (Intermediate Level) และเล่มที่ 3 ระดับสูง
(Advanced Level) เพื่อแยกระดับความยากง่ายและทำให้แบบเรียนแต่ละเล่มไม่หนาจนเกินไป 4)
ภาพประกอบที่ใช้ในแบบเรียนมีคุณภาพดี กล่าวคือภาพประกอบมีส่วนสำคัญช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ
สนใจและมีส่วนช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้ภาพสีทั้งหมดในทุก
บทเรียน 5) เนื้อหาในบทเรียนมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้เพิ่มคำอธิบาย
เป็นภาษาไทยในแต่ละบทเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจด้วยตนเองก่อนมาเรียนกับ
อาจารย์ผู้สอน อีกทั้งผู้วิจัยได้เพิ่มเนื้อเรื่องในบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและเรื่องที่ผู้เรียน
สนใจให้มากขึ้น และ 6) แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนมีคุณภาพดี โดยผู้วิจัยได้คงแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเดิมไว้
และเพิ่มแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนใหม่ให้มีความหลากหลายในแต่ละทักษะเพื่อช่วยในการทบทวนบทเรียน
ของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบประเด็นที่นอกเหนือจากที่กล่าวมา คือ การเพิ่มโครงสร้างประโยค
คำถามและประโยคคำตอบที่เกี่ยวข้องกับบทสนทนาโดยใช้สัญลักษณ์กำกับเสียงคำไทยที่ใช้ในบทสนทนา
ใช้สัทอักษรสากล (International Phonetic Alphabet หรือ IPA) เป็นการเพิ่มคุณค่าให้แบบเรียนและ
ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในแบบเรียนมากขึ้นดังที่ (วัชรพล วิบูลยศรีน, 2553, น. 101) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง
การสร้างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ผลการวิจัยพบว่า ได้แบบเรียนสนทนาภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 86.97/87.52 สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อารีย์ลักษณ์ พันธุ์เขียน, 2549, น. 18) ได้
ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวกระเหรี่ยงว่าแดง
ผลการวิจัยพบว่า ได้แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวกระเหรี่ยงว่าแดง ไม่
สอดคล้องตามเกณฑ์ 70/70 และผลจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างเรียนพบว่าผู้เรียนส่วน
ใหญ่ให้ความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน และการแสดงบทบาทสมมติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจสร้างและพัฒนาแบบเรียน

1. การสร้างและพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผู้ที่สนใจควรศึกษาหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนการสอน และหลักการสร้างแบบเรียนให้เข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้แบบเรียนที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการสอนชาวต่างชาติ
2. การสร้างหรือพัฒนาแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อเรื่องหรือกิจกรรมท้ายบทเรียน และอื่น ๆ
3. การพัฒนาแบบเรียนนั้น ควรมีการปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิอย่างสม่ำเสมอ
4. การใช้แบบเรียนสนทนาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง สำหรับชาวต่างชาติ ผู้ที่สนใจสร้างและพัฒนาควรมีการปรับปรุงและพัฒนาแบบเรียนอยู่เสมอ

เอกสารอ้างอิง

- รุ่งฤดี แผลงศร. (2561). *ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรพล วิบูลยศริน. (2553). *การสร้างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2551). *การวิจัยเชิงปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างประเทศที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง*. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรัวิไล พลมณี. (2545). *ภาษาและการสอน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธุ์. (2548). *เอกสารประกอบการอบรมการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุกัญญา ศุภพลกิจ. (2551). *การสร้างหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษา สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อารีย์ลักษณ์ พันธุ์เขียน. (2549). *การสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวกระเหรี่ยงแดง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

